

Київський університет імені Бориса Грінченка
Кафедра української літератури і компаративістики

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

О.Б.Жильцов
2016 року

**ПРОГРАМА ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ
(Виробнича / професійна / асистентська)**

Спеціальність 8.02030301 Українська мова і література

Інститут філології

2016 – 2017 навчальний рік

Робоча програма практичної підготовки (Виробнича / професійна/ асистентська) для студентів спеціальності §.02030301 Українська мова і література галузі знань 0203 Гуманітарні науки 2016 року - 17 с.

Розробник: Бровко Олена Олександрівна, докт. філол. наук, професор кафедри української літератури і компаративістики;

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри української літератури і компаративістики

Протокол від “30” серпня 2016 року № 1

Завідувач кафедри української літератури,

компаративістики (А. С. Брацкі)

Структура програми типова

Години відповідають робочому навчальному плану

Заступник директора Інституту філології

з науково-методичної та навчальної роботи

 (Заяць Л.І.)

© КУБГ, 2016 рік

© _____, 20__ рік

ЗМІСТ

Пояснювальна записка	4
Види і терміни проходження практик.	5
Професійна (асистентська) практика.	6
Рекомендована література	11

I. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Практична підготовка у Київському університеті імені Бориса Грінченка організовується відповідно до Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України та Положення Університету про організацію практики студентів.

Особливе місце в освітньому процесі займає *практика*, як засіб закріплення теоретичних знань та опрацювання практичних навичок студентів, яка є вагомим складником системи навчання в університеті. І це цілком закономірно, бо формування професійної компетенції майбутнього викладача неможливе без чіткої й глибоко продуманої системи практичної підготовки. Значення практики особливо важливе тепер, коли зросли вимоги до навчання української мови і літератури та світової літератури у вищій школі.

Педагогічна практика, передбачена навчальним планом, є завершальним етапом вивчення курсу “Методика викладання літературознавчих дисциплін у ВНЗ”.

Навчальна програма професійної (асистентської) практики (далі – Програма) є нормативним документом Київського університету імені Бориса Грінченка, який розроблено кафедрами української мови та української літератури і компаративістики Інституту філології на основі освітньо-професійної програми (ОПП) та освітньо-кваліфікаційної характеристики (ОКХ) магістрів відповідно до затвердженого навчального плану.

Програму укладено відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики (ОКХ) та алгоритму вивчення навчального матеріалу з фахових дисциплін. Програма визначає перелік, обсяг, складові та технологію оцінювання навчальних досягнень студентів, необхідне навчально-методичне забезпечення. Програмою передбачено завдання та зміст практики, а також форми та методи контролю результатів практики.

Види, обсяг і порядок проходження виробничої навчальної практики визначається розділом «Практика» навчального плану спеціальності.

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ (АСИСТЕНТСЬКОЇ) ПРАКТИКИ

Практична підготовка студентів є обов’язковим компонентом професійної підготовки; невід’ємною складовою освітньо-професійної програми підготовки фахівців і спрямована на закріплення теоретичних знань студентів з психолого-педагогічних та фахових дисциплін, отриманих під час навчання. Проходження практичної підготовки необхідне для здобуття кваліфікаційного рівня викладача мовознавчих і літературознавчих дисциплін у вищій школі та має на меті формувати фахові компетентності здобувачів вищої освіти, професійні вміння і навички. Навчально-виробнича педагогічна практика передбачає самостійне проведення навчальних занять.

Метою асистентської практики є:

– формування у студентів-магістрів на базі одержаних теоретичних знань з фахових дисциплін, педагогіки, психології, методики викладання у вищій

школі практичних умінь і навичок в реальних умовах роботи вищого навчального закладу;

- усвідомлення професійної значущості цих знань;
- оволодіння студентами сучасними формами, методами, прийомами підготовки і проведення лекційних, семінарських чи практичних занять з фаху;
- виховання у них бажання систематично поновлювати й удосконалювати здобуті знання, творчо застосовувати їх у своїй практичній діяльності.

Основними завданнями асистентської практики є:

1. Формування професійно-педагогічної спрямованості студентів:

- ✓ активного, емоційно-позитивного та ціннісного ставлення до майбутньої професійної діяльності;
- ✓ стійкої мотивації на досягнення успіху у майбутній професійній діяльності;
- ✓ цінності самореалізації та самовдосконалення у майбутній професійній діяльності;
- ✓ відповідальності за результати своєї професійної діяльності.

2. Формування цілісних, системно-структурних професійних знань студентів:

- ✓ закріплення, поглиблення та систематизація теоретичних знань в галузі фахових дисциплін та методик їх викладання;
- ✓ закріплення, поглиблення та систематизація теоретичних знань в галузі мовознавства, літературознавства, загальної психології, вікової психології, педагогіки, історії педагогіки, педагогічної майстерності, сучасних педагогічних технологій, методик навчання, методики виховної роботи тощо;
- ✓ закріплення, поглиблення та систематизація знань щодо самоорганізації та самовдосконалення в майбутній професійній діяльності.

3. Формування професійно-творчої самостійності студентів:

- ✓ формування умінь самостійного планування навчально-виховної роботи;
- ✓ формування умінь самостійного планування, підготовки та проведення лекційних, практичних занять та організації самостійної роботи студентів з фаху;
- ✓ формування умінь самостійного планування, підготовки та проведення виховних заходів;
- ✓ формування організаційних умінь;
- ✓ формування умінь бачити проблемні педагогічні ситуації, виокремлювати їх, перетворювати на педагогічну задачу, самостійно аналізувати та знаходити оптимальні шляхи вирішення;
- ✓ розвиток механізмів творчої діяльності при проведенні аудиторних занять та поза аудиторної роботи.

4. Формування культури професійно-педагогічного спілкування студентів:

- ✓ формування умінь реалізації суб'єкт-суб'єктної взаємодії в процесі професійної педагогічної діяльності;
- ✓ розвиток літературного усного та писемного, монологічного й діалогічного мовлення;
- ✓ формування умінь розподіляти й концентрувати увагу, діяти в публічній ситуації;
- ✓ формування вміння активного слухання;

- ✓ розвиток емпатії, толерантності.
- 5. **Формування педагогічної рефлексії студентів:**
- ✓ формування умінь аналізу та самоаналізу аудиторних занять та позааудиторних заходів;
- ✓ формування умінь самодіагностики, самооцінки та самокорекції.

ОРГАНІЗАЦІЯ ТА КЕРІВНИЦТВО ПРАКТИКОЮ

Професійна (асистентська) практика проводиться на базі Інституту філології Київського університету імені Бориса Грінченка.

Термін практики визначається робочим навчальним планом Інституту філології Київського університету імені Бориса Грінченка.

До керівництва практикою студентів залучаються і призначаються наказом ректора Університету досвідчені викладачі випускових кафедр, які викладають професійно-орієнтовані дисципліни. Від організації, що є базою практики, наказом директора призначається керівник з-поміж найдосвідченіших фахівців. Контроль за виконанням студентами вимог до практики відбувається у двох формах: поточний і підсумковий. Поточний контроль здійснюється призначеним кафедрою керівником практики. Під час поточного контролю перевіряється: своєчасність заповнення щоденника, графік виконання індивідуальних завдань, якість виконання визначеного обсягу робіт.

Підсумковий контроль здійснюється після завершення практики, коли проводиться диференційований залік у формі усного захисту звіту з практики на основі наданого студентом письмового звіту і усної доповіді щодо теоретичної та практичної частини його роботи. Робочою програмою практики передбачено, що захист звітів про практику відбуватиметься в два етапи: на території бази практики та в Університеті на кафедрах української мови та української літератури і компаративістики.

Перед проведенням практики проводиться *настановна конференція*. На ній відповідальні за практику викладачі кафедри докладно роз'яснюють студентам завдання практики, вимоги до оформлення звітної документації, організаційні заходи, графік.

Через тиждень після закінчення практики проводиться *звітна конференція*, на якій студенти звітуються про виконання програми практики. Студенти готують виступи, презентації, виставку зібраних матеріалів, стендів, газет, що відображають хід та результати практики. Керівники практики від університету підводять підсумки роботи студентів, оголошують оцінки, а також зауваження та побажання.

Студент, який не проходив практику або робота якого під час практики визнана незадовільною, вважається таким, що не виконав навчального плану даного семестру. За рішенням дирекції інституту йому може бути надана можливість повторного проходження практики.

II. СТРУКТУРА ПРОГРАМИ ПРАКТИК

Курс:	Напря́м, спе́ціальність, осві́тньо-квалі́фікаційний рівень	Характеристика практик
<p>Кількість кредитів, відповідних ECTS: <i>10,5 кредитів</i></p> <p>Кількість змістових модулів: <i>2 модуль</i></p> <p>Загальний обсяг: <i>315 год.</i></p> <p>Кількість тижневих годин: <i>30 год.</i></p>	<p>Спеціальність 8.02030301 Українська мова і література</p> <p>Освітній рівень: другий (магістерський)</p>	<p style="text-align: center;">Професійна виробнича / асистентська (без відриву) практика</p> <p>Рік підготовки: <i>II</i> Семестри: <i>III- IV.</i></p> <p>Настановча конференція: <i>2 год.</i> Проходження практики: <i>113 год.</i></p> <p>Самостійна робота: <i>198 год.</i></p> <p>Підсумковий контроль: <i>Залік (захист результатів практики) – 2 год.</i></p>

Вид практики	ОКР	Загальна кількість годин	Загальна кількість кредитів	Рік підготовки	Семестр	Бази практик
Професійна (асистентська а)	магістр	315	10,5	2	3,4	Інститут філології Київського університету імені Бориса Грінченка

III. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Використані скорочення:

- проходження практики (П);
- самостійна робота (СР);
- підсумковий контроль (ПК).

№ з/п	Назви розділів проходження практики	Разом	Кількість годин		
			П	СР	ПК
Змістовий модуль I Професійна практика – асистентська					
	Організація проходження практики		2		
	Вивчення змісту та організації роботи ВНЗ				
	Проведення тренувальних і контрольних занять	315	113	198	
	Підбиття підсумків практики				2
Разом за навчальним планом:		315	115	198	2

IV. ПРОГРАМА

II курс, III-IV семестр, 315 год.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I

Професійна практика (асистентська)

1. Організація проходження практики

1. Установча конференція.
2. Вивчення вимог програми до змісту навчально-виробничої практики, отримання методичних рекомендацій та індивідуальних завдань.
3. Складання індивідуального плану проходження практики.

2. Вивчення змісту та організації роботи ВНЗ

1. Ознайомлення з правилами внутрішнього розпорядку кафедри.
2. Ознайомлення з навчальними програмами предметів з обраної спеціальності.
3. Ознайомлення зі змістом, призначенням та правилами заповнення педагогічної документації.
4. Ознайомлення з обладнанням та навчально-методичним забезпеченням кабінету.
5. Розробка елементів електронного навчального курсу.
6. Підготовка рубрики на сайті кафедри.
7. Організаційна участь у підготовці Міжнародної конференції «Літературний процес...»
8. Систематичне ведення щоденника практики.
9. Спостереження та аналіз занять викладачів дисципліни.

3. Проведення тренувальних і контрольних занять

1. Здійснення допомоги викладачеві у виготовленні дидактичних матеріалів до занять, у проведенні позааудиторних заходів, надання індивідуальної допомоги студентам.
2. Складання планів-конспектів 8 лекції та 8 семінарських занять з дисципліни та їх проведення.
3. Організація та проведення позааудиторного заходу (1) з оформленням плану-конспекту.
4. Проведення самоаналізу проведених занять.
5. Спостереження та аналіз занять інших студентів-практикантів.

4. Підбиття підсумків практики

1. Оформлення звітної документації з практики.
2. Підсумкова звітна конференція.

V. СИСТЕМА ПОТОЧНОГО І ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Навчальні досягнення студентів з навчальної практики оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок.

Систему рейтингових балів для різних видів контролю та порядок їх переведення у національну (4-бальну) та європейську (ECTS) шкалу подано у табл. 5.1, табл. 5.2.

Таблиця 5.1

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

№ п/п	Вид діяльності	Кількість балів за одиницю	Кількість одиниць для розрахунку	Всього
1	оформлення планів-конспектів	1	16	16
2	відвідування і аналіз занять	1	10	10
3	проведення самоаналізу	2	1	2
4	проведення занять	3	16	48
5	проведення позааудиторного заходу	3	1	3
6	підготовка рубрики на сайті кафедри	5	1	5
7	розробка елементів електронного навчального курсу	8	1	8
8	Організаційна участь у підготовці Міжнародної конференції «Літературний процес...»	4	1	4
9	участь у настановній та звітній конференціях	2	2	4

	<i>Усього</i>			<i>100</i>
--	---------------	--	--	------------

Оцінка знижується за неякісне оформлення, мовні помилки в тексті, недостатній обсяг звіту; відсутність певної частини звіту, недостатню повноту документів.

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі методи:

- **Методи усного контролю:** індивідуальне опитування, співбесіда.
- **Методи письмового контролю:** щоденник, звіт.
- **Методи самоконтролю:** уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

Таблиця 5.2

Порядок переведення рейтингових показників успішності у європейські оцінки ECTS

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно — відмінний рівень знань (умінь) межах обов'язкового матеріалу з, можливими незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре — достатньо високий рівень знань (умінь) у межах обов'язкового матеріалу без суттєвих грубих помилок
C	75-81 балів	Добре — в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно — посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо — мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання — незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за

		умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу — досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

Загальні критерії оцінювання успішності студентів, які отримали за 4-бальною шкалою оцінки «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно», подано у табл. 5.3.

Таблиця 5.3

Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень магістрантів

Оцінка	Критерії оцінювання
«відмінно»	ставиться за повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; за знання основної та додаткової літератури; за вияв креативності у розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь.
«добре»	ставиться за вияв студентом повних, систематичних знань із дисципліни, успішне виконання практичних завдань, засвоєння основної та додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Але у відповіді студента наявні незначні помилки.
«задовільно»	ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхову обізнаність з основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою; можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але студент спроможний усунути їх із допомогою викладача.
«незадовільно»	виставляється студентові, відповідь якого під час відтворення основного програмового матеріалу поверхова, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення. Таким чином, оцінка «незадовільно» ставиться студентові, який неспроможний до навчання чи виконання фахової діяльності після закінчення ВНЗ без повторного навчання за програмою відповідної дисципліни.

VI. ЗВІТНА ДОКУМЕНТАЦІЯ СТУДЕНТА-ПРАКТИКАНТА

1. Щоденник практики, який відображає роботу студента за весь період практики та містить наступні розділи:

- *індивідуальний план роботи студента-практиканта;*
- *перелік нормативних документів, які регламентують роботу кафедри;*

- спостереження та аналіз занять досвідчених викладачів та інших студентів-практикантів, які відвідав студент.
- 2. **Плани-конспекти залікових занять (8 лекцій і 8 практичних занять) та позааудиторного заходу**, що проводив студент.
- 3. **Елементи електронного навчального курсу з дисципліни** (за вибором).
- 4. Матеріали **рубрики** на сайті кафедри.
- 5. Звіт про **організаційну участь** у підготовці Міжнародної конференції «Літературний процес...».
- 6. **Звіт-самоаналіз студента-практиканта**, підписаний студентом.
- 7. **Наочність, дидактичний матеріал**, виготовлені до залікових занять.
- 8. **Фотоматеріали**, що демонструють проведення студентом-практикантом різних видів навчальної практики.

ВСІ ЗВІТНІ МАТЕРІАЛИ ПОДАЮТЬСЯ У ПАПЦІ, ЩО МАЄ НАЗВУ
**«ЗВІТНА ДОКУМЕНТАЦІЯ
 ПРОФЕСІЙНОЇ (АСИСТЕНТСЬКОЇ) ПРАКТИКИ»**

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

Концепції, програми, стандарти

1. Державна національна програма "Освіта (Україна XXI століття). – К .: Райдуга, 1994. - 67с.
3. Державні стандарти базової і повної середньої освіти. Базовий навчальний план основної і старшої школи. Проект // Освіта У країни. - № 1-2, 14 січня 2003р.-С.2-14
4. Концепція загальної середньої освіти (12-річна школа) // Педагогічна газета.-2002.-№1.-С.2-4
6. Концепція літературної освіти в 11-річній загальноосвітній школі / Ніколенко О. М., Мірошніченко Л. Ф., Сулима М. М., Кавун Л. І., Таранік-Ткачук К. В. // Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах: наук.-метод. та літ.-мистец. журн. – К.: Пед. преса, 2010. – № 10. – С. 10-20.
7. Навчальна програма з курсу "Методика викладання української літератури" для студентів факультету україністики / Підг.М.М.Хмельюк.-Луцьк:Ред.-вид.відділ "Вежа" Волин.держун-ту ім.Лесі Українки, 2000.
8. Національна доктрина розвитку освіти // II Всеукраїнський зїзд працівників освіти.-К., 2002. – С.137-155.

Монографії, підручники, посібники, збірники,

автореферати дисертацій

1. Алексюк А.М. Організація самостійної роботи студентів в умовах інтенсифікації навчання.- К., 1993.-168с.
2. Адорно Т. Теорія естетики / Пер.з нім.П.Тарашук.-К.:Вид-во Соломії Павличко "Основи", 2002.-518с.

3. Бабанский Ю.К. Методы обучения в современной общеобразовательной школе.- М.: Просвещение, 1985.-208с.
4. Бандура О. Шкільний підручник з української літератури. – К.: Пед.думка, 2001.-76с.
5. Бахтин М. Человек в мире слова.-М.:Изд-во Росе откр. университета, 1995. – 140 с.
6. Бех І.Д. Виховання особистості: У 2 кн. Кн. 1: Особистісно орієнтований підхід: теоретико-технологічні засади; Кн.2: Особистісно орієнтований підхід: науково-практичні засади: Навч.-метод. видання. –К.: Либідь, 2003.
7. Богданова О.Ю. Методика преподавания литературы: Учеб. для студ. пед. вузов/О.Ю.Богданова, С.А.Леонов, В.Ф.Чертов; Под ред.О.Ю.Богдановой.-2-з изд., стер.- М.: Издательский центр "Академия", 2002. – 400 с.
8. Волошина Н.Й. Естетичне виховання учнів у процесі вивчення літератури.-К.: Рад.шк., 1985 . – 104 с.
9. Градовський А.В. Компаративний аналіз у системі шкільного курсу літератури: методологія та методика: методологія та методика. Черкаси: Брама, вид.Вовчок О.Ю.-2003.-292с.
10. Діалог культур: Україна у світовому контексті: Мистецтво і освіта:Зб.наук.гіраць/Ред.кол. І.А.Зязюн (головн.ред.), С.О.Черепанова (упор.і відп.ред.), Н.Г.Ничкало, О.П.Рудницька та ін.-Львів: Українські технології, 2001.-Вип.6. – 372 с.
11. Жила С.О. Теорія і практика вивчення української літератури у взаємозв'язках із різними видами мистецтв у старших класах загальноосвітньої школи: Монографія,- Чернігів: РВК „Деснянська правда”, 2004 . – 360 с.
12. Журавський В. С. Вища освіта як фактор державотворення і культури в У країні. - К.: Видавничий Дім "Ін Юре", 2003. - 416с.
13. Зазуліна Л.В. Діалогізація дидактичного процесу: гуманістична перспектива.-К.:Правда Ярославичів, 1998.- 64 с.
14. Зборовська Н.В. Психоаналіз і літературознавство: Посібник.-К.: "Академвидав", 2003.-392с.
15. Из опыта работы по совершенствованию методологии и методики преподавания литературоведческих дисциплин. - Иваново, 1998. – 218 С.
16. Козаков В. А. Самостоятельная работа студентов и ее информационно-методическое обеспечение: Учеб. пособие. – К.: Вища шк., 1990.-248с.
17. Костюк Г.С. Навчально-виховний процес і психологічний розвиток особистості.-К.: Вища школа, 1999.
18. Левина М.М. Технологии профессионального педагогического образования: Учеб. пособие для студ. высш. пед. учеб. заведений.- М.:Изд. центр "Академия", 2001.-272с.
19. Максимов В.Г. Педагогическая диагностика в школе: Учеб. пособие для студ. высш. пед. учеб. заведений.~М.:Изд. центр "Академия", 2002.-272с.
20. Мадютина Н.К. Основы профессиональной подготовки словесника-русиста.-Кишинев-Щтиинца, 1988.-Монография.-132с.
21. Мацько Л.І., Мацько О.М. Риторика: Навч. посіб.-К.:Вища шк., 2003.-311 С.
22. Мороз О.Г., Падалка О.С., Юрченко В.І. Педагогіка і психологія вищої школи: Навч. посібник/ За заг.ред.О.Г.Мороза.-К.:НГТУ, 2003.-267с.
23. Мурашов А.А. Речевое мастерство учителя (Педагогическая риторика). - М.,1999.-345с.
24. Наєнко М.К. Історія українського літературознавства: Підручник.-К.-Видавничий центр "Академія", 2001.-360с.
25. Наукові основи методики літератури.Навч.-метод.посібник/За ред. Волошиної Н.Й. - К.: Ленвіт, 2002. -344с.
26. Олефіренко В.В. Підручник з української літератури: історія і теорія.-Донецьк: Східний видавничий дім. 2003 .-324с.
27. Освітні технології: Посібник/За ред. О.М.Пехоти.—К.:А.С.К., 2001.-256с.
28. Организация аудиторной и внеаудиторной самостоятельной работы студентов в рейтинговой системе обучения /Г.Н.Юшко. ~ Ростов н/Д, 2000.
29. Островерхова Н.М. Аналіз уроку: концепції, методики, технології К.:Фірма "ІНКОС", 2003.- 352 с.
30. Падалка О.С., Нісімчук А.М., Смолюк І.О., Шпак О.Г. Педагогічні технології.-К.:Вид-во "Українська енциклопедія" ім.М.П.Бажана, Наук.ред. Головн.ред.колегії Книги Пам'яті України, 1995 .-253с.

31. Пасічник Є.А. Методика викладання української літератури в середніх навчальних закладах: Навчальний посібник для студентів вищих закладів освіти. - К.: Ленвіт, 2000. - 384с.
32. Педагогічна майстерність: Підручник / за ред. І.А. Зязюна. - К.: 1997.-271С.
33. Педагогічні технології у неперервній професійній освіті /За ред. С.О.Сисоевої. — К.: ВПОЛ, 2001 .-502с.
34. Підготовка майбутнього вчителя до впровадження педагогічних технологій: Навч.посіб/О.М.Пехота, В.Д.Будак, А.М.Старева, К.Ф.Нор, В.І.Шуляр, І.М.Михайлицька, І.В.Манькусь, Т.В.Тихонова, О.Є.Олексюк, О.І.Балицький; За ред.І-А.Зязюна, О.М.Пехоти.- К.:Вид-во А.С.К., 2003.-240с.
35. Проблемы изучения й преподавания литературы в вузе й школе: Сб. научн. трудов/ Отв. ред. А.А.Демченко. - Саратов, 2000.
36. Рейтингова система оцінки успішності навчання студентів: -Збірник наукових праць.- Київ: НМК ВО, 1992.-204с.
37. Семенов О. Організація науково-дослідної роботи студентів філологічних факультетів педагогічних університетів /Навчально-методичний посібник. - К.-Глухів: РВВ ГДПУ, 2002.-96с.
38. Синиця І.О. Педагогічний такт і майстерність учителя.-К.: Рад.шк.,1981.
39. Сізіх Н.В., Добржанська О.Л. Комп'ютерні технології тестування знань у Європі. - К.: ІМВ, 1999.-102с.
40. Скорина Л. Аналіз художнього твору. Навчальний посібник для студентів гуманітарних спеціальностей (філологія, літературна творчість, журналістика). Л.Скорина. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2013. – 424 с.
41. Слово. Знак. Дискурс. Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. / За ред. М.Зубрицької . – Л.: Літопис, 1996. – 633 с.
42. Спіцин Є.С. Методика організації науково-дослідної роботи студентів у вищому закладі освіти. – К.: вид.Центр КМЛУ, 2003. – 120 с.
43. Степанишин Б.Г. Стратегія і тактика в літературній освіті учнів: Роздуми старого методиста-словесника, або Від "альфи" до "омеги" у викладанні рідного письменства в школі.- К.:Веселка, Тернопіль: Навчальна книга.-Богдан 2003.-191с.
44. Стоюнін В.Я. Избранные педагогические сочинения.-М.: Педагогика, 1991.
45. Сухомлинський В.О.Вибрані твори: В 5-ти томах.-К.:Рад.школа, 1977.-Т.3.-С.23-256.
46. Тушева В. Основи науково-педагогічних досліджень: Навчально-методичний посібник / ХНПУ ім. Г.С.Сковороди. – Х., 2006. – 219 с.
47. Токмань Г.Л. Методика викладання української літератури в старшій школі: екзистенціально-діалогічна концепція.-Київ:Міленіум, 2002.-320с.
48. Ткаченко А.О. Мистецтво слова: Вступ до літературознавства: Підручник для студентів гуманітарних спеціальностей вищих навчальних закладів.-2-е вид.випр. і доповн.- К.:ВШД "Київський університет", 2003 .-448с.
49. Ференц Н.С. Теорія літератури і основи естетики. Навчальний посібник / Н.С. Ференц. – К.; «Знання», 2014. – 511 с.
50. Чернилевский Д.В.Дидактические технологии в высшей школе:Учебн. пособие для вузов.-М.: ЮНИТО-ДАНА, 2002.-437с.
51. Шиянов Е.И., Котова И.Б. Развитие личности в обучении: Учебн. Пособие для студ. пед.вузов.-М.:Издат.центр «Академия», 2000.-288с.
52. Эко У. Как написать дипломную работу. Гуманитарные науки / перев. с итал. Е.А.Костюкевич. – СПб.: «Симпозиум», 2006. – 301 с.

Додаткова література

65. Аверин Д. В. Размышление об электронных учебниках // Мир русского слова. - 2002. - №1 <http://www.learning-ussian.gramota.ru/journals.html>
66. Бакула Б. Кілька міркувань на тему інтегральної компаративістики: Порівняльне літературознавство // Слово і час.-2001.-№3,-С,50-58.
67. Василенко М.Д. Визначення інновацій та інноваційної діяльності в стратегії освіти і науки України // Проблеми освіти: Наук.-метод.зб./Кол.авт.-К.: Наук.-метод.центр вищої освіти, 2003.- Вип.31.- С.3-11.

68. Волошина Н. Сучасний урок літератури як дзеркало інтелектуального багатства і педагогічної культури вчителя // Всесвітня література та культура .-2003.-№1 .-С.3-5.
69. Волошина Н. Й. Технологія вивчення літератури в умовах оновлення змісту освіти/Технології неперервної освіти: проблеми, досвід, перспективи розвитку: Збірник статей Всеукраїнської науково-практичної конференції. — Миколаїв: МФНаУКМА, 2002, — С. 242— 245.
70. Глоба Л. Особливості викладання української літератури за проблемно-модульною технологією // Українська література в загальноосвітній школі. -№ 5.-С.26-29,
71. Городна О. Роль літературно-критичних статей у літературній освіті школярів // Українська література в загальноосвітній школі.-2001.-№5.-С.23-26.
72. Горб О., Вершина Л. Вивчаючи - порівнюючи: 3 досвіду проведення компаративного аналізу // Укр. мова і літ. в середніх школах, ліцеях, колегіумах.- 2000.- №1.-С.177-179.
73. Грйбан Г. Взаємозв'язок у вивченні мови та літератури // Дивослово. - 1998. - № 2. - С. 19 - 22.
73. Дзюба І. Чи усвідомлюємо національну культуру як цілісність?//Дзюба І.3 криниці літ: тритомовик.-К.:Обереги:Гелікон, 2001 (сер."Укр..модернал-ра").-Т.2.-С.578-595.
74. Жалдак М.І. Професійна діяльність та інформаційні технології // Освіта.-2004.-№14
75. Захарова Г.А.Диалог культур - основа духовности літературного образования //Школа духовности.-2002.-№3.-С .52-55.
76. Ісаєва О. Сучасний кабінет літератури: Яким йому бути? // Всесвітня література та культура в навчальних закладах України.- 2002.- №5.-С.5-8, 13-17.
77. Ключек Г.Сучасна шкільна мовно-літературна освіта: спроба системного аналізу // Дивослово.~2002.-№4.-С.26-32.
73. Купцова В. Три уроки з теорії літератури: 10 клас // Укр. мова та літ. в середніх школах, гімназіях, ліцеях, колегіумах.- 2002.- №2.-С.73-86.
74. Кремень В. Підготовка вчителя в умовах переходу загальноосвітньої школи на новий зміст, структуру і 12-річний термін навчання//Освіта України, №42-42. <http://www.ped.pressa.kiev.ua>
75. Круглий стіл: Якою бути новій програмі з української літератури // Укр.мова й літ. в середніх школах, гімназіях, ліцеях, колегіумах.-2002.-№1 .-с.43-66.
76. Крупа М. Відбір художнього: твору для лінгвоаналізу // Дивослово.-2001.-№7.-С18-22.
77. Лановик М., Лановик 'З.Вивчення української усної народної творчості у вищій школі//Вища школа.-2001.-№6.-С.38-45.
77. Лісовський А. Вивчення літератури як мистецтва слова // Українська мова і література в школі.-2000.-№ 5.-С.25-29.
77. Людина. Педагог. Учений: До 100-річчя з дня народження Г.Ф. Бугайко : Круглий стіл. Розмову веде Є.Пасічник // Дивослово.-1998.-№6.-С50-54.
77. Манакова Л.М. Научно-исследовательская работа студентов-филологов в многоуровневом высшем педагогическом образовании//Русс.яз.в шк.-1999.-№5 .-С.91-95.

78. О вдійчук Л. Поєднуючи слово, музику, живопис // Українська мова та література в середніх школах, ліцеях, колегіумах - 2000, - № 4-і. --С.214-217.
79. Папуша І. До методології літературознавчої компаративістики //Слово і час.-2002.-№3.-С.58-67.
80. Ситченко А. Про педагогічні технології на уроках української літератури // Дивослово.-2001 .- № 10.-С. 19-22.
81. Скиба О. Шкільний етнографічно-фольклорний гурток // Укр. літ. в загальноосвітній школі. - 1999. - № 1. - С. 51 — 54.
82. Тихоша В. Творчий підхід до викладання літератури // Дивослово, 2002.-№7.-С.37-39, № 10.- С.46-48.
83. Токмань Г. Методологічні засади екзистенціально-діалогічного викладання словесності//Укр. мова і літ. в шк.-2004.-№1.-С.43-45.
84. Хропко П.П. Проблеми літературознавчої підготовки вчителів-словесників/УПедагогіка і психологія .-1994.-№3.-С.С.81-90.
85. Цехмістрова Г.С. На рівні міжнародних вимог. Освітні інновації у вищих навчальних закладах //Гуманітарні науки.-2003.-№2.-С.32-39.
86. Шевченко З. Вивчення літератури в профільних гуманітарних класах// Українська література в загальноосвітній школі.-2001.-№5.-С.19-21.

Інформаційні ресурси

Бібліотеки

1. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua>.
2. Бібліотека Київського університету імені Бориса Грінченка [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://library.kubg.edu.ua/>

Документи

1. Міністерство освіти і науки України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.mon.gov.ua/>.
2. Освітній портал [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://osvita.ua/>.

Періодичні видання

1. Всесвіт [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.vsesvit-journal.com>.
2. День [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.day.kiev.ua>.
3. Дзеркало тижня [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.dt.ua>.
4. Дивослово [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dyvoslovo.com.ua>.

5. Дніпро (розділ «Скарбничка вчителя») [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.dnipro-ukr.com.ua>.
6. Критика [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.krytyka.kiev.ua>.
7. Кур'єр Кривбасу [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://courier.at.ua/>.
8. Літературна Україна [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://litukraina.kiev.ua/>.
9. Слово і час [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://slovoichas.in.ua/>.

Електронні бібліотеки

1. Бібліотека кошового писаря (твори українських письменників XIX і XX століття) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.pysar.net>.
2. [Diasporiana.org.ua](http://diasporiana.org.ua/) (художні і літературознавчі тексти діаспори) - Режим доступу: <http://diasporiana.org.ua/>
2. Клуб поезії (українська і світова поезія) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.poetryclub.com.ua>.
3. Поетика (українська і світова поезія, фольклорні тексти) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://poetry.uazone.net>.
4. Ізборник (давня українська літератури, літературознавчі тексти) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://litorys.org.ua>.
6. Exlibris (українські художня література, публіцистика) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://exlibris.org.ua>.